

18-01-2015

104

Broj: 05-05-31662/15 ZJ
Sarajevo, 15.01.2015.g.

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

- OVDJE -

n/r Ana Babić, predsjedateljica

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničko pitanje

Zastupnik Skupštine Kantona Sarajevo Nermin Bjelak, na 9. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj dana 21.12.2015.godine, u okviru tačke dnevnog reda «Zastupnička pitanja, inicijative i odgovori» u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, postavio je slijedeće zastupničko pitanje:

PITANJE:

«Da li Vlada Kantona Sarajevo priprema strategiju aero-zagađenja u KS, jer je to glavni ekološki i zdravstveni problem?»

ODGOVOR:

Na Dnevnom redu II Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo održane 29.04.2015.godine bila je Informacija o kvalitetu zraka u Kantonu Sarajevo, koju je prethodno razmatrala Vlada Kantona. Informaciju je pripremila Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, s ciljem upoznavanja sa rezultatima monitoringa, upozoravanja na trend pogoršanja kvaliteta zraka, te utvrđivanja smjernica za rješavanje prioriternih problema za poboljšanje postojećeg stanja.

U Informaciji koja se može naći na web strani Ministarstva, sadržani su podaci o važećim propisima i nadležnostima u oblasti zaštite zraka, stanju kvaliteta zraka i uzrocima zagađenosti, preduzetim mjerama, te prioriternim djelovanjima u narednom periodu.

Iz navedenog razloga, u ovom odgovoru nema ponavljanja rečenog, nego je akcenat na informisanju o dodatnim, u međuvremenu realizovanim aktivnostima iz čega se istovremeno može zaključiti, da su u Kantonu Sarajevo izrađeni ili su u toku pripreme za izradu svih strateških dokumenata u ovoj oblasti.

Naime, Kanton Sarajevo ima kontinuirani monitoring zraka, koji je ujedno i osnovni instrument za osiguranje potrebnog kvaliteta. Monitoring koji vrši Zavod za javno zdravstvo za potrebe Kantona Sarajevo, putem automatskih i manualnih stanica za mjerenje, je najpouzdaniji način da se identifikuju uzroci zagađenja s ciljem njihovog otklanjanja, redukcije emisija ili saniranja stanja, ukoliko je zagađenje nastupilo. U tom smislu možemo konstatovati da je problem visokih koncentracija zagađujućih materija u zrak pretežno sezonski, odnosno da je izražen u hladnijem

dijelu godine. Na kvalitet zraka u Kantonu Sarajevo utiču prirodne karakteristike (orografske, klimatske, vremenske promjene, cirkulacija zraka i sl.), lokalne emisije iz stambenog, privrednog i saobraćajnog sektora, te daljinski transport zagađujućih materija, uglavnom iz Termoelektrane u Kaknju. Analize rezultata praćenja kvaliteta zraka pokazuju, da se problem zagađenja može posmatrati kroz prisustvo čvrstih čestica PM10, koje bilježi porast u odnosu na napr. 1980-tu, dok su vrijednosti SO2 manje za 16 puta i nalaze se u okviru dopuštenih, a slično je i stanje sa azotnim oksidima.

Budući da je kvalitetom zraka potrebno upravljati, u toj funkciji je urađen Registar emisija u zrak za područje Kantona Sarajevo za 2010. godinu, koji je ažuriran izradom Registra za 2013.godinu, i to u aprilu 2015.godine. Inače, Kanton Sarajevo je do sada jedini u FBiH, a i u BiH obezbijedio izradu Registra emisija u skladu sa važećim Zakonom o zaštiti zraka FBiH. Uz Registar emisija za 2013.godinu, napravljena je klasifikacija područja Kantona, pri čemu se razlikuju tri kategorije: područja koja imaju čist, umjereno zagađen i prekomjerno zagađen zrak.

Nakon izrade Registra emisija za 2010.godinu, u kojem su uneseni podaci o izvorima emisija u zrak i zagađujućim materijama koje ispuštaju, utvrđena je potreba donošenja Akcionog plana za smanjenje emisije čvrstih tvari u zrak na području Kantona, kako je to zahtijevano odredbama Zakona o zaštiti zraka FBiH. Akcioni plan je donijela Vlada Kantona 25.04.2013.godine za naredni petogodišnji period, a istim su definisani ciljevi, nosioci aktivnosti, te čitav niz kratkoročnih i dugoročnih mjera koje se moraju realizovati da bi se smanjila emisija PM10 za skoro 45%.

Pošto je kvalitet zraka u decembru mjesecu 2015.godine, kao i ranijih godina bio dominantno pogoršan zbog prekomjernih koncentracija ovog polutanta, Akcioni plan se može smatrati glavnim strateškim dokumentom za smanjenje zagađenja, čija se implementacija mora unaprijediti.

Imajući u vidu da je cilj izrade Registra emisija i omogućavanje praćenja i ocjenjivanje promjena u toku vremena po dijelovima Kantona, uz korištenje matematičkog modela disperzije zagađujućih materija, isti treba da posluži i kvalitetnijem prostornom planiranju, jer je zrak bitan ograničavajući faktor razvoja Kantona zbog prirodnih i orografskih uslova.

Naime, Federalna strategija zaštite zraka utvrđuje tri strateška cilja, između kojih je i planiranje kvaliteta zraka, uz ograničenje emisije, te unapređenje korištenja energije smanjivanjem energetske intenzivnosti. Da bi Zavod za planiranje razvoja Kantona mogao planirati razvoj naselja ili područja uz obezbjeđenje potrebnog kvaliteta zraka, te da bi se simulirale promjene koje mogu nastati unošenjem novih izvora zagađivanja zraka, ovoj instituciji je u 2015.godini nabavljena savremena informatička oprema i osigurana edukacija kadrova za njenu upotrebu.

Uz navedeno, realizovane su i prioritetne aktivnosti definisane u pomenutoj Informaciji o kvalitetu zraka rađenoj za Skupštinu Kantona, a to su, prije svega, provođenje projekata energetske efikasnosti rekonstrukcijom kotlovnica i energetskom obnovom i utopljanjem objekata iz namjenskih sredstava dobijenih iz Fonda za zaštitu okoliša, nabavka opreme za vršenje monitoringa i ažuriranje Studije koja utvrđuje broj, lokacije i specifikaciju opreme za pokrivanje čitavog Kantona mjerenjima zraka u imisiji, ugovoreno je laboratorijsko ispitivanje sadržaja PM10 čestica (prašine) radi očuvanja zdravlja stanovništva.

Pored toga, Vlada Kantona je uspjela osigurati stabilnost isporuke i smanjenje cijena prirodnog gasa, odobreno je upošljavanje novih inspektora zaštite okoliša, a u toku su radovi na ubrzavanju saobraćaja izgradnjom saobraćajnica, kao važnim elementom za smanjivanje emisija iz motornih vozila. Nažalost, i pored velikog insistiranja prema resornom ministarstvu saobraćaja na nivou BiH,

web: <http://mpgz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpgz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029, Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

nisu postroženi tehnički pregledi vozila u smislu poštivanja rezultata «Eko-testa» i eliminacije iz prometa vozila koja imaju prekomjerne emisije izduvnih gasova.

Ovim putem treba istaći i da je zaštita zraka posebno tretirana u Kantonalnom planu zaštite okoliša, koji je istekao 2012.godine, ali će početi izrada novog KEAP-a početkom februara 2016.godine za naredni petogodišnji period. To će biti prilika da se kumuliraju sva strateška opredjeljenja u ovoj oblasti na jednom mjestu. KEAP će razmatrati i usvojiti Skupština Kantona. Takođe, uskoro će se pred poslanicima naći nova Odluka o zaštiti zraka Kantona Sarajevo, koja će ponuditi efikasnija rješenja na prevenciji i kontroli izvora zagađenja.

Dakle, što se tiče strateških opredjeljenja, ona su poznata i precizno definisana, ali je i dalje ključni problem primjena u praksi i odsustvo odgovornosti za kontinuiranu brigu o kvalitetu zraka (a ne samo u posebnim situacijama) i to svih segmenata društva, od Federacije, Kantona, općina, privrednih subjekata, građana, kako to propisuje i Zakon o zaštiti zraka FBiH i drugi podzakonski propisi.

MINISTAR

Čedomir Lukić, dipl.ing.arh.

Dostaviti:
- Naslovu
- Arhiva

web: <http://mpgz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpgz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029, Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

